

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

سیروس کمال
۱۸ نومبر ۲۰۲۳

هنگامی که جنوب بر می خیزد

ناظران سیاسی در تابستان سال جاری شاهد رویدادی غیرمنتظره در صحنه جهانی بودند. اجلاس کشورهای عضو بریکس در دهلی به میزبانی هند و افریقای جنوبی صورت گرفت. باید خاطرنشان کرد که این دو کشور جزو اقمار جهانی غرب، یعنی امریکا و اتحادیه اروپا، نیستند.

پیش از برگزاری این اجلاس، این ناظران آن را اجلاسی تشریفاتی ارزیابی می‌دانستند، و به علت گسستگی در روابط چین و هند، دستاوردی برای آن پیش‌بینی نمی‌کردند. اما بریکس، با به عضویت گرفتن شش عضو جدید، در این اجلاس پویایی هرچه بیشتر خود را نشان داد. تعدادی از صاحب‌نظران سیاسی غرب این حرکت را یک «چرخش تاریخی» دانسته‌اند، در حالی که ناظران دیگر این حرکت را فقط یک «ترفند ارتباطی» ارزیابی می‌کنند.

از ماحصل قابل ذکر این اجلاس این‌که، بیست کشور دیگر داوطلب عضویت در بریکس شدند. به عبارت دیگر، «گروه ۲۰» از این پس باید عرصه گسترش و نفوذ اقتصادی - سیاسی خود را در «کشورهای جنوب» محدودتر بداند. با به عضویت در آمدن ۶ کشور جدید، از جمله عربستان سعودی، در بریکس، حجم تولید ناخالص ملی این کشورها مجموعاً برابر با ۴۲ درصد از سهم جهانی خواهد بود.

داد و ستد بین کشورهای عضو بریکس با ارز هر یک از آن‌ها صورت می‌گیرد، که به معنای حذف دلار در بخش عظیمی از تجارت روابط اقتصادی در سطح جهان خواهد بود. پیش‌بینی می‌شود که این دگرگونی در وضعیت مالی جهان ایالات متحده امریکا و اقمار آن را دچار بزرگترین رکودی که جهان امپریالیسم از سر گذرانده است خواهد کرد.

البته این رویداد را نباید خوش خیم تلقی کرد، با نفوذ و گسترش جهانی شدن (گلوبالیزاسیون) ، روابط اقتصادی و سیاسی در بین تمام اعضای این جهان وسیعتر و مترکمتر خواهد شد .

برخورد دو جهان با اقتصادهای عظیم، باعث تشنج و جنگهای نه فقط اقتصادی، بلکه کلاسیک که تا به حال انسان با آنها دست و پنجه نرم کرده خواهد بود .

هنگامی که جنوب از حالت زائده‌های جهان سرمایه داری درآمده و قادر به تصمیم گیری در مورد سرنوشت خود خواهد شد، چه عکس العمل هائی از طرف نیروهای سلطه‌گر سر خواهد زد .

اکنون سؤال این است که چه نیروهائی سرنوشت جهان را در اواخر قرن بیست و یکم رقم خواهند زد: غرب به سرکردگی امریکا و اتحادیه اروپا، یا کشورهای عضو بریکس به‌همت چین و هند؟

چنین به‌نظر می‌رسد که بریکس با گسترش خود، اراده خود را برای سازمان دادن وضعیت جهان به اثبات می‌رساند. اما ساده‌لوحانه خواهد بود اگر تصور شود که با برتری یکی از این دو جهان، یعنی امریکا و غرب یا بریکس، تشنج کمتر خواهد شد و جهان آرام‌تری خواهیم داشت.

نیروهای بالنده چون بریکس باید با مذاکره، هم‌نشینی مسالمت‌آمیز، و مدیریت بحران‌های جاری، هم‌سنگ با نیروهای تسلط‌گر، جهان را از فرو رفتن در بحران‌های مهلک و جنگ‌های جهان‌سوز دور نگه دارند .

بیانیه نهائیاجلس بریکس به شش قطعنامه مجمع عمومی سازمان ملل متحد در سال ۲۰۲۲ اشاره کرد، «تجاوز فدراسیون روسیه» را منسوخ دانست، و آن را «جنگ اوکراین» نامید. این فرمولبندی، خشم پشتیبانان کی‌یف، از جمله امریکا و متحدان آن را برانگیخته است، چرا که این نوع طرز تفکر در مورد اوکراین، مسؤلیت روسیه و اوکراین را در یک سطح می‌داند. این ضربه سختی برای کشورهای اروپائی و امریکا بود که در سال گذشته سعی داشتند که شیوه تفکر خود مبنی بر «تجاوز روسیه به اوکراین» را به دیگر کشورها تحمیل کنند .